II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/474

2022 m. sausio 17 d.

kuriuo dėl konkrečių gamybos ir naudojimo reikalavimų, taikomų neekologiškiems, perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio arba ekologiškiems sėjinukams ir kitai augalų dauginamajai medžiagai, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 II priedas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 ([1]), ypač į jo 12 straipsnio 2 dalies b ir e punktus,

kadangi:

(1) Reglamente (ES) 2018/848, ypač jo II priedo I dalyje, nustatyti tam tikri perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dauginamosios medžiagos ir neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo reikalavimai;

(2) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2018/848 53 straipsnio nuostatų, kuriomis leidžiama nukrypti nuo reikalavimo naudoti ekologišką augalų dauginamąją medžiagą, laipsnišką panaikinimą, svarbu, kad būtų gaminama ir tiekiama rinkai daugiau ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos;

(3) tačiau kai kurių rūšių sodininkystės kultūrų atveju ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų prieinamumas šiuo metu yra ribotas, o neekologiškų sėklų naudojimas sėjinukų, kaip augalų dauginamosios medžiagos, auginamos ekologinėmis sąlygomis, gamybai yra įprastas metodas;

(4) Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos duomenų bazės ir sistemos, kuriose valstybės narės privalo viešai skelbti informaciją apie ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, išskyrus apie sėjinukus, prieinamumą. Atsižvelgiant į ypatingą sėjinukų pobūdį ir kintančią jų gamybos ciklų trukmę, būtina išaiškinti jų naudojimo ekologinėje gamyboje taisykles. Siekiant nustatyti ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukų prieinamumo rinkoje galimybę, reikėtų atsižvelgti į atitinkamų rūšių ir veislių ekologiškų ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų prieinamumą rinkoje;

(5) pagal Reglamento (ES) 2018/848 10 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punktą, neekologiška augalų dauginamąja medžiaga taip pat galima prekiauti kaip perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dauginamąja medžiaga, jeigu buvo užbaigtas bent 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis. Pirmenybė turėtų būti teikiama perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos naudojimui, o ne neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimui. Tokiomis aplinkybėmis būtina paaiškinti, kad perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukai gali būti naudojami, kai jų auginimo ciklas truko ne mažiau kaip 12 mėnesių žemės sklype, kuriame buvo užbaigtas 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis, arba kai jie yra užauginti konteineriuose ar žemės sklype, su sąlyga, kad jie užauginti iš perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų, kurios buvo surinktos iš augalų, išaugintų žemės sklype, kuriame buvo užbaigtas 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis;

([1]) OL L 150, 2018 6 14, p. 1.

(6) vis dėlto, kalbant apie sėjinukus, siekiant užtikrinti ekologiškų produktų atitiktį reikalavimams, kuri galėtų sumažėti, jei sėklose, naudojamose kaip pradinė medžiaga, būtų neekologiškų sėklų elementų, būtina uždrausti neekologiškų sėjinukų naudojimą kultūroms, kurių gamybos ciklas nuo sėjinukų persodinimo iki pirmojo galutinio produkto derliaus trunka vieną augimo sezoną;

(7) tam tikrų vaisių, vynuogių ir dekoratyvinių rūšių ar veislių motininių augalų arba, atitinkamais atvejais, kitų augalų, skirtų augalų dauginamajai medžiagai gaminti, išaugintų pagal Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalies 1.8.2 punktą, prieinamumas yra nepakankamas. Be to, dėl ilgalaikių investicijų ir techninių sunkumų siekiant užtikrinti visišką atitiktį kokybės sertifikavimo ir fitosanitarijos reikalavimams, ekologiškų vaisių ir vynuogių daigynų, kuriuose naudojami motininiai augalai, auginami pagal 1.8.2 punkto reikalavimus, šiuo metu yra nedaug;

(8) siekiant skatinti tolesnę šio labai specializuoto gamybos sektoriaus plėtrą, tikslinga numatyti galimybę ekologinėmis sąlygomis išaugintą neekologišką augalų dauginamąją medžiagą leisti naudoti augalų dauginamosios medžiagos gamybai; tokia medžiaga bus parduodama ir naudojama ekologiškoms kultūroms auginti, jei laikomasi tam tikrų konkrečių sąlygų;

(9) veiklos vykdytojams, gaminantiems tokią augalų dauginamąją medžiagą, turėtų būti leidžiama nacionalinėse sistemose, sukurtose pagal Reglamento (ES) 2018/848 26 straipsnio 2 dalį, savanoriškai skelbti informaciją apie tokios medžiagos prieinamumą. Tai sudarys galimybę veiklos vykdytojams rinktis ekologiškai išaugintą augalų dauginamąją medžiagą, jei ekologiška arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamoji medžiaga nėra prieinama;

(10) siekiant užtikrinti nuoseklumą, leidimai naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą, išaugintą ekologiškomis sąlygomis ir skirtą augalų dauginamajai medžiagai gaminti, turėtų nustoti galioti tuo pačiu metu, kaip ir nukrypti leidžiančios nuostatos dėl ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo. Komisija turėtų stebėti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos prieinamumą ir nutraukti arba pratęsti tokių leidimų galiojimą atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2018/848 53 straipsnio 7 dalyje numatytoje ataskaitoje pagal to reglamento 53 straipsnio 2 dalį pateiktas išvadas dėl ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos prieinamumo;

(11) todėl Reglamento (ES) 2018/848 II priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(12) siekiant išvengti teisinio vakuumo, šis reglamentas turėtų būti taikomas atgaline data nuo Reglamento (ES) 2018/848 taikymo pradžios dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2018/848 II priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. sausio 17 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Reglamento (ES) 2018/848 II priedo I dalis iš dalies keičiama taip:

a) 1.8.5.1 punktas iš dalies keičiamas taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nukrypstant nuo 1.8.1 punkto, tais atvejais, kai duomenys, surinkti 26 straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje arba 26 straipsnio 2 dalyje nurodytose sistemose, rodo, kad kokybiniai arba kiekybiniai veiklos vykdytojo poreikiai, susiję su atitinkama ekologiška augalų dauginamąja medžiaga nėra tenkinami, veiklos vykdytojas gali naudoti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamąją medžiagą laikantis 10 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punkto arba augalų dauginamąją medžiagą, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą.“;

ii) po pirmos pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Be to, jei ekologiškų sodinukų yra sunku gauti, „perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėjinukai“, kuriais prekiaujama pagal 10 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punktą, gali būti naudojami, jei jie buvo užauginti:

a) per ne trumpiau kaip 12 mėnesių trunkantį auginimo ciklą nuo sėklų iki galutinio sėjinuko žemės sklype, kuriame tuo pačiu laikotarpiu buvo užbaigtas ne trumpesnis kaip 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis; arba

b) ekologiškos arba pereinamojo laikotarpio žemės sklype arba konteineriuose, jei jiems taikoma 1.4 punkte nurodyta leidžianti nukrypti nuostata, su sąlyga, kad sėjinukai buvo užauginti iš perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio sėklų, gautų iš augalo, išauginto žemės sklype, kuriame buvo užbaigtas ne trumpesnis kaip 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis.“;

iii) antra, trečia ir ketvirta pastraipos pakeičiamos taip:

„Tais atvejais, kai ekologiškos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą, kiekis ar kokybė nėra pakankami, kad patenkintų veiklos vykdytojo poreikius, kompetentingos institucijos gali leisti naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą laikantis 1.8.5.3–1.8.5.8 punktuose nustatytų sąlygų.

Toks individualus leidimas išduodamas tik vienu iš šių atvejų:

a) kai 26 straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje arba 26 straipsnio 2 dalyje nurodytose sistemose nėra užregistruota nė vienos rūšies, kurią veiklos vykdytojas pageidauja įsigyti, veislės;

b) kai nė vienas augalų dauginamąja medžiaga prekiaujantis veiklos vykdytojas negali pristatyti atitinkamos ekologiškos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos arba augalų dauginamosios medžiagos, kurią pagal 1.8.6 punktą leidžiama sėti arba sodinti, tais atvejais, kai naudotojas užsakė augalų dauginamąją medžiagą per pagrįstą laikotarpį, kad būtų galima paruošti ir tiekti ekologišką arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamąją medžiagą arba augalų dauginamąją medžiagą, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą;

c) kai veislė, kurią veiklos vykdytojas pageidauja įsigyti, 26 straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje arba 26 straipsnio 2 dalyje nurodytose sistemose nėra užregistruota kaip ekologiška arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamoji medžiaga arba augalų dauginamoji medžiaga, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą, ir veiklos vykdytojas gali įrodyti, kad nė vienas iš užregistruotų tos pačios rūšies pakaitalų nėra tinkamas, visų pirma atsižvelgiant į produkcijai gauti būtinas agronomines ir dirvožemio bei klimato sąlygas ir technologines savybes;

d) kai augalų dauginamąją medžiagą pagrįstais atvejais reikia naudoti moksliniams tyrimams, nedidelio masto lauko bandymams, veislei išsaugoti ar produktų inovacijoms kurti ir tam pritaria atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos.

Prieš prašydami tokio leidimo veiklos vykdytojai patikrina 26 straipsnio 1 dalyje nurodytą duomenų bazę arba 26 straipsnio 2 dalyje nurodytas sistemas, kad įsitikintų, jog atitinkama ekologiška arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamoji medžiaga arba augalų dauginamoji medžiaga, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą, yra prieinama ir, atitinkamai, jų prašymas yra pagrįstas.“;

b) 1.8.5.2 punktas iš dalies keičiamas taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nukrypstant nuo 1.8.1 punkto, trečiųjų valstybių veiklos vykdytojai gali naudoti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamąją medžiagą pagal 10 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punktą arba augalų dauginamąją medžiagą, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą, jei pagrindžiama, kad tos trečiosios valstybės, kurioje yra veiklos vykdytojas, teritorijoje esanti ekologiška augalų dauginamoji medžiaga yra nepakankamos kokybės arba jos nepakanka.“;

ii) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Kontrolės institucijos arba kontrolės įstaigos, pripažintos pagal 46 straipsnio 1 dalį, gali leisti trečiųjų valstybių veiklos vykdytojams naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą ekologinės gamybos vienete, jei tos trečiosios valstybės, kurioje yra veiklos vykdytojas, teritorijoje esanti ekologiška arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamoji medžiaga arba augalų dauginamoji medžiaga, kurią leidžiama naudoti pagal 1.8.6 punktą, yra nepakankamos kokybės arba tos medžiagos nepakanka, laikantis 1.8.5.3, 1.8.5.4, 1.8.5.5 ir 1.8.5.8 punktuose nustatytų sąlygų.“;

c) įterpiami šie 1.8.5.8 ir 1.8.6 punktai:

„1. 8.5.8. Kompetentingos institucijos neleidžia naudoti neekologiškų sėjinukų, jei tai yra rūšių, kurios nuo sėjinuko persodinimo iki pirmojo produkto derliaus išauginamos per vieną auginimo sezoną, sėjinukai.

1.8.6. Kompetentingos institucijos arba, kai tinkama, pagal 46 straipsnio 1 dalį pripažintos kontrolės institucijos ar kontrolės įstaigos gali leisti veiklos vykdytojams, gaminantiems augalų dauginamąją medžiagą, skirtą naudoti ekologinėje gamyboje, naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą, kai motininių augalų arba, kai tinkama, kitų augalų, skirtų augalų dauginamajai medžiagai auginti ir pagamintų laikantis 1.8.2 punkto reikalavimų, nepakanka arba jie yra nepakankamos kokybės, ir pateikti tokią medžiagą rinkai naudoti ekologinėje gamyboje, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) naudojama neekologiška augalų dauginamoji medžiaga po derliaus nuėmimo nebuvo apdorota kitais augalų apsaugos produktais nei tie, kuriais augalų dauginamąją medžiagą leidžiama apdoroti pagal šio reglamento 24 straipsnio 1 dalį, išskyrus atvejus, kai teritorijoje, kurioje ta augalų dauginamoji medžiaga bus naudojama, cheminį visų tam tikros rūšies veislių ir jos daugiarūšės medžiagos apdorojimą fitosanitariniais tikslais pagal Reglamentą (ES) 2016/2031 yra nurodžiusios atlikti atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos. Tais atvejais, kai naudojama neekologiška augalų dauginamoji medžiaga, apdorota tokiu nurodytu cheminiu būdu, sklypui, kuriame auginama apdorota augalų dauginamoji medžiaga, atitinkamais atvejais taikomas pagal 1.7.3 ir 1.7.4 punktus nustatytas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis;

b) naudojama neekologiška augalų dauginamoji medžiaga nėra rūšių, kurios nuo sėjinuko persodinimo iki pirmojo produktų derliaus išauginamos per vieną auginimo sezoną, sėjinukas;

c) augalų dauginamoji medžiaga auginama laikantis visų kitų atitinkamų ekologinės augalų gamybos reikalavimų;

d) leidimas naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą turi būti gautas prieš sėjant ar sodinant tą medžiagą;

e) kompetentinga institucija, kontrolės institucija arba kontrolės įstaiga, atsakinga už leidimų išdavimą, suteikia leidimą tik atskiriems naudotojams tik vienam sezonui ir pateikia leidžiamos augalų dauginamosios medžiagos kiekių sąrašą;

f) nukrypstant nuo e punkto, valstybių narių kompetentingos institucijos gali kasmet išduoti bendrąjį leidimą naudoti tam tikrą neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos rūšį, porūšį ar veislę ir viešai skelbti rūšių, porūšių ar veislių sąrašą bei kasmet jį atnaujinti. Tokiu atveju tos kompetentingos institucijos pateikia leidžiamos augalų dauginamosios medžiagos kiekių sąrašą;

g) pagal šią pastraipą išduotų leidimų galiojimas baigiasi 2036 m. gruodžio 31 d.

Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d., o pirmą kartą – ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d., valstybių narių kompetentingos institucijos pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms informaciją apie leidimus, suteiktus pagal pirmą pastraipą.

Veiklos vykdytojams, kurie augina ir parduoda augalų dauginamąją medžiagą, pagamintą pagal pirmą pastraipą, leidžiama savanoriškai viešai skelbti atitinkamą konkrečią informaciją apie tokios augalų dauginamosios medžiagos prieinamumą nacionalinėse sistemose, nustatytose pagal 26 straipsnio 2 dalį. Veiklos vykdytojai, kurie pasirenka įtraukti tokią informaciją, užtikrina, kad ji būtų reguliariai atnaujinama ir pašalinama iš nacionalinių sistemų, kai augalų dauginamosios medžiagos nebegalima gauti. Veiklos vykdytojai, remdamiesi f punkte nurodytu bendruoju leidimu, registruoja sunaudotą kiekį.“